

Vážení,

rádi bychom Vás pozvali ve středu 18. října 2017 v 14:30 hodin do foyeru Komorní scény Aréna (v budově Knihovny města Ostravy u Sýkorova mostu)

na tiskovou konferenci

k premiéře inscenace hry Václava Havla

Vyrozumění

v režii Vojtěcha Štěpánka

- informace k premiéře, která bude **v sobotu 21. října 2017 v 18:30 hod.**
- účast inscenačního týmu
- tiskoviny a fotografie k inscenaci
- možnost rezervace VIP vstupenek na premiéru

Na setkání s Vámi se těší

Renáta Huserová, ředitelka KSA, Ivan Krejčí, umělecký šéf a Alice Taussiková, PR KSA

Havlovo Vyrozumění v Komorní scéně Aréna

Poprvé se na jevišti Komorní scény Aréna dostává jeden z nejdůležitějších českých autorů, dramatik, filozof a posléze první porevoluční prezident, **Václav Havel**. Aktuálně se ostravským divákům představí díky své (jako druhé uvedené) hře **Vyrozumění**.

Václav Havel začal psát Vyrozumění tři roky před jeho premiérou, tedy v roce 1962, některé zdroje dokonce posouvají začátek práce na tomto textu do roku 1959. Tedy ještě před jeho vůbec první uvedenou hru, Zahradní slavnost. Ta se před publikem Divadla Na zábradlí poprvé hrála v roce 1963. **Vyrozumění** mělo premiéru v červenci roku 1965 v Divadle Na zábradlí v režii Jana Grossmanna.

Děj hry nás zavádí do jistého úřadu, kde je v rámci zvýšení srozumitelnosti úředních dokumentů zaveden do úředního styku umělý jazyk **ptydepe**. Ten má zamezit jakýmkoli nedorozuměním, neboť se v něm každé slovo od ostatních liší natolik, že neexistuje ani ta nejmenší možnost záměny. Boj o jeho prosazení je provázen intrikami, které nám i dnes přijdou velice povědomé. Nakonec se však ukáže, že nový jazyk je natolik složitý, že se mu nikdo z úředníků není schopen naučit, a celý projekt je proto odvolán. Tedy odvolán s tím, že jej nahradí jiný, stejně nesrozumitelný umělý jazyk s názvem chorukor. Oproti Zahradní slavnosti má Vyrozumění postavy se srozumitelnějšími charaktery a motivy chování, situace jsou dramaticky vystavené a hra je tak přístupnější divákům. Myšlenku na existenci umělého jazyka vnukl Havlovi jeho bratr Ivan, matematik. Tedy stejně, jako Karlu Čapkovi „vymyslel“ slovo robot jeho bratr Josef, i zde došlo na bratrskou spolupráci při vzniku termínu, které se posléze zapsal do slovníku běžného jazyka coby výraz pro nesrozumitelnou oborovou hatmatilku, při níž je obyčejný smrtelník ztracen. Havlův bratr Ivan napsal na vojně parodickou hru v naprosto nesrozumitelném jazyce, kterému dal název ptydepe. Václav Havel pak nápad svého staršího bratra s jeho souhlasem převzal a dále rozvedl. „*Nerad musím doznat, že myšlenka umělého jazyka jménem ptydepe nebyla moje: podstrčil mi ji můj bratr Ivan, matematik. Hru jsem si samozřejmě vymyslel sám a napsal po svém, s bratrem jsem pak konzultoval jen odborné pasáže o redundanci,*“ vysvětloval sám autor hry.

Václav Havel ve Vyrozumění zachytil téma tlaku společnosti na člověka a jeho zápasu se společností. Zkoumá možnosti přežití v ní a především cenu za toto přežití. Vyrozumění je podobenstvím o člověku a společnosti obecně, přičemž autor vycházel ze svých velmi konkrétních zkušeností ze země, odkud pocházel.

„*Ve Vyrozumění je plno rovin, které si lze snadno odmyslet – mám na mysli třeba ten posměch byrokracii –, ale za nimi se skrývají, alespoň doufám, i roviny hlubší, třeba modelové situace, kdy člověk lže sám sobě... Takové téma by nemělo vlastně nikdy zestárnout – je-li dobře vyjádřeno*“ řekl Václav Havel po premiéře hry v roce 1993.

Ostatně sám v roce 1983, u příležitosti premiéry Vyrozumění ve vídeňském Burgtheatru, napsal do programu k této inscenaci, že by si měl přát jediné – aby konečně přestala tato hra platit. Jak vidno, nestalo se a ani se nestane a tato vtipná reflexe byrokratického myšlení, třeba nově i díky bruselským nařízením, nijak neztrácí na své aktuálnosti.

Proto se diváci mohou setkat s nejnovější českou inscenací této hry, pod kterou je tentokrát coby režisér podepsán Vojtěch Štěpánek, představitel mladé režisérské generace. (1984). V Komorní scéně Aréna jde o jeho třetí režii, již zde nazkoušel inscenace Budovatelé říše a Obraz.

„*Doba se změnila, lidi ne. Je to hra o frázích a jejich prázdnotě a současně o jejich veliké moci. Je jedno, v jaké době člověk žije, vždy má nějaké svědomí a vždy je konfrontovaný s vlastní schopností*“

zorientovat se v realitě a prosadit se v ní. Za asistence malých či velkých vin. A tahle hra s tématem viny velmi pracuje a ukazuje, že chce-li si člověk zachovat určité jistoty, musí jednat zcela proti osobnímu přesvědčení,“ říká režisér inscenace Vojtěch Štěpánek.

Ten si pro svou inscenaci vybral osvědčený tvůrčí tým, tedy scénografa Milana Davida a výtvarnici kostýmů Martu Roszkopfovou, dramaturgem je Tomáš Vůjtek. V rolích ředitele úřadu Grose se představí Josef Kaluža, jeho hlavního protihráče, náměstka ředitele Baláše, ztvární Šimon Krupa. Ostravané budou mít premiérou Vyrozumění příležitost setkat se se skvělým dramatikem, který jasně a jasně zachytil realitu a popsal pocity moderního člověka. Každé uvedení některé z her Václava Havla je mimořádným počinem, protože jde o setkání s výjimečným autorem, jehož texty se díky nárokům, které kladou na herecký soubor, zase tak často nehrají.

„Je to velice těžký autor. A také to jméno samo o sobě - ono totiž uvedení Havla jako autora může být leckdy výraznějším gestem, než inscenace jako taková. Pro mě je Havel autorem, který dovedl absurdní divadlo na jeho vrchol. Dokázal z tohoto žánru vyjmout abstraktno a nahradit jej konkrétním. Kafkovským přízrakům nasadil běžné až povědomé tváře a Kafkovskému zámku dal podobu úřadu, který všichni dobře známe. Vše u něj stojí na slově, a to je pro herce strašně těžké. Havla nelze hrát psychologicky, rozhodující je tempo a energie. A výzva pro soubor je to i v tom, že vše v jeho hrách je znak, včetně samotných postav. A jeden herec znak nezahraje, musí dokonale fungovat všichni, protože sebemenší odchylka je hned patrná coby výrazná chyba. V jeho hrách jde o jeden herecký kolektivní výkon. Proto je to právě pro Arénu dobře zvolený autor,“ dodává režisér Štěpánek.

Premiéra Vyrozumění se odehraje v **sobotu 21. října 2017** v 18:30 hodin na jevišti Komorní scény Aréna.

Alice Taussiková, PR KSA

Havlovy hry fungují jako orloj. Orloj svatých, kterým neuvěříte nos mezi očima...
Rozhovor s režisérem Vojtěchem Štěpánkem

Za poslední dva roky spolu děláme rozhovor ke tvé třetí inscenaci v Aréně, od ledna začneš působit jako šéf činohry NDM – stáváš se snad Ostravákem?

„Nevím, jestli se člověk může stát Ostravákem, to by potom v Praze žili jenom Pražáci. A kdykoliv jsem kde v divadle v Praze působil, tak Pražáků nás tam bylo vždycky minimum. Ale Ostrava se skutečně stane místem mého trvalého pobytu a dalšího lidského a profesního života.“

Na jak dlouho to v Ostravě vidíš?

„Úvahy o tom, jak dlouho tady budu, byly součástí rozhodování, zda vzít místo šéfa činohry v NDM, protože šéfovat divadelní soubor, nějak ho formovat, je běh na dlouhou trať. První rok až dva považuji za vstupní rituál. A ať už to bude probíhat jakkoliv, já k tomu musím přistupovat tak, že sem jdu a vůbec nepřemýšlím, na jak dlouho. Ale vím, že by to mělo být na dlouho, mám-li to brát vážně.“

Jaké to je pro rodilého Pražana, který se z Prahy vlastně nikdy, kromě hostování, nepohnul, najednou začít žít jinde?

„Z pracovního hlediska je na tom pro mě Ostrava mnohem lépe. Přicházím z Prahy, z prostředí, kde si divadla vzájemně nepřejí, nefandí si, berou se jako konkurence, kde existuje snobská nevraživost, je tam málo peněz a hodně žadatelů o ně. Vládne tam pro mě nepříjemný trend, že souborové divadlo je z pohledu města spíše trpěno a nebýt několika silných souborových scén, tak se tam divadelní řemeslo příliš neformuje a spíš přežívá. Řada mladých se žene do Prahy za vidinou něčeho lepšího a pak tam poletují z projektu do projektu, kontinuálně na sobě nepracují, nevyvíjejí se, nepotkávají se s jinými generacemi. To tam pak člověk hodně zažije, ale málo se toho naučí. Ale zdokonalování se v řemesle probíhá právě především na oblastech, tam, kde zůstala zachována velká repertoárová divadla. A vždy, když slyším, že by se nějaké divadlo mělo přeměnit na stagionu nebo by mělo přejít do soukromých rukou, tak mě jímá hrůza, protože by to byla nevratná ztráta.“

Pokaždé, když jsme spolu během těch dvou let vedli rozhovor, nacházel ses v nějakém přelomovém období tvého života – poprvé to bylo na samém sklonku života Divadla Komedie, kde jsi byl ředitelem, podruhé jsem s tebou hovořila s coby čerstvým divadelníkem na volné noze a nyní s novým šéfem těsně před startem. Na dva roky docela slušný výkon – vnímáš to také tak?

„Je to tak. V rámci Prahy jsem se stěhoval asi dvanáctkrát, ale teď je to skutečné přesazování stromu, nějaký kořen v Ostravě pustit musím. S přítelkyní jsme si tady pronajali a zrekonstruovali byt a nastupuji do velké instituce, kde mi bude na nějaký čas propůjčeno vedení něčeho, co tady bylo už sto let přede mnou, a doufejme, že bude i dalších sto let po mně. Jsem rád, že se po ředitelování můžu věnovat naplno umělecké činnosti.“

Vždy jsi pracoval v divadlech menších a Divadlo Komedie, kde jsi byl ředitelem, bylo velmi specifické svým uměleckým směřováním. Nyní nastoupíš do úplně jiného typu souboru – jsi na to připraven?

„Myslím, že jsem. Divadlo Komedie sice bylo velice specificky dramaturgicky vyprofilované, ale způsob hraní byl v duchu klasického repertoárového divadla. A diváci chodili ne primárně na východoevropskou dramaturgiu, které jsme se věnovali, ale na souborové hraní, na herce. A jestli něco z předchozích angažmá mohu využít, tak je to právě dlouhodobá práce se souborem, navíc se souborem širokého věkového spektra. Doma jsem si na zdi vyrobil velkou tabulku, na níž jsou

hlavy herců. Mám u nich napsáno, v čem za poslední čtyři sezóny hráli. Vidím tak zcela jasně, jaké příležitosti ten který herec dostal, můžu s nimi smysluplně spolupracovat a budu jim tak moci jasné říci, co a proč budou hrát v dohledné době. Ona totiž aktivita a chuť do práce je strašně vzácná a křehká věc. A obvykle rychle mizí ve chvíli, kdy se lidem do hlav vkrádají negativní či pochybovačné myšlenky. Navíc vstupuji do souboru, aniž bych v něm kdy pracoval, takže jeho zjitřenost a zvědavost je veliká. Měl bych ji proto nepropást a proměnit v tvůrčí adrenalin. Můžu si představit, jaké divadlo budeme dělat za deset let, ale bez sehraného souboru neudělám první krok správným směrem nikdy. A vím, že i režiséři, které sem chci zvát, nebudou dělat inscenace pro sebe, ale pro soubor.“

Když se vrátíme k Aréně a Vyrozumění – proč se Havel nasazuje tak sporadicky?

„Havel se moc nehraje, to je fakt. Je to velice těžký autor. A také to jméno samo o sobě – ono totiž uvedení Havla jako autora může být leckdy výraznějším gestem, než inscenace jako taková. Pro mě je Havel autorem, který dovedl absurdní divadlo na jeho vrchol. Dokázal z tohoto žánru vyjmout abstraktno a nahradit jej konkrétnem. Kafkovským přízrakům nasadil běžné až povědomé tváře a Kafkovskému zámku dal podobu úřadu, který všichni dobře známe. Vše u něj stojí na slově, a to je pro herce strašně těžké. Havla nelze hrát psychologicky, rozhodující je tempo a energie. A výzva pro soubor je to i v tom, že vše v jeho hrách je znak, včetně samotných postav. A jeden herec znak nezahraje, musí dokonale fungovat všichni, protože sebemenší odchylka je hned patrná coby výrazná chyba. V jeho hrách jde o jeden herecký kolektivní výkon. Proto je to právě pro Arénu dobře zvolený autor.“

Proč jste si vybrali právě Vyrozumění?

„Já jsem za tuhle hru velmi rád. Odehrává se totiž ve všech dobách, není ukotvena v době svého vzniku, je ukotvena v lidech. Doba se změnila, lidi ne. Je to hra o frázích a jejich prázdnotě a současně o jejich veliké moci. Je jedno, v jaké době člověk žije, vždy má nějaké svědomí a vždy je konfrontovaný s vlastní schopností zorientovat se v realitě a prosadit se v ní. Za asistence malých či velkých vin. A tahle hra s tématem viny velmi pracuje a ukazuje, že chce-li si člověk zachovat určité jistoty, musí jednat zcela proti osobnímu přesvědčení. Což naše hlavní figura pochopí a dokonce se stane jednou z vůdčích osobností účtování se 'starými dobrými' časy. Navíc ve Vyrozumění cítím jakousi autorovu poťouchlost, protože když byl dotazován, zda je vše myšleno vážně nebo jde o ironii, tak ho těšilo, že je možné oboje. A také, v té hře není jediný vtíp a přitom je tam mnoho humoru.“

Ptydepe, umělý jazyk, který se ve hře snaží zavést do běžného používání, má být bez emocí.

Co zbude z člověka, když mu vezmeme emoce?

„To je otázka. Ta hra je také o souboji lidského a nelidského v nás. Oni se skutečně snaží zavést jazyk, který neobsahuje žádné emoce a tím žádnou myšlenkovou, duchovní nebo emoční nadstavbu konkrétního slova. Aby nedocházelo k záměnám a komunikace byla tzv. bez chyb. Najmou na to profesora, který to vyučuje, mají překladatelské středisko. Ovšem nikdo nepracuje, všichni jenom žerou, chlastají a chodí nakupovat. Protože pracovat prostě nelze, ten systém je tak nelidský, že nepřipustí účast člověka.“

Václav Havel si při prvním uvedení Vyrozumění na Zábradlí stěžoval, že herci neumí dostatečně text a říkají jej jen přibližně – přičemž text této hry by měl zaznít zcela přesně, protože v tom je právě jeho podstata – jak jste na tom vy? Zaplakal by autor?

„Nezaplakal... teda možná by zaplakal z jiného důvodu (*smích*). Ale tohle je skutečně velmi důležitá věc. Herci dlouho během zkoušek s textem válčili, místo, aby jím vládli. A pak přišla jedna zkouška v prostoru, kdy jsme našli správný výraz co se tempa a rytmu týká, což jsou základní ingredience té hry. A najednou začaly fungovat situace, kontext, byla tam hrůza i smích. Po pár minutách ale herci

odpadli vyčerpáním. Protože do toho havlovského jazyka člověk není schopen vložit nějaké své vlastní slovo, aby si pomohl. Havel je prostě neprůstřelný a ta hra nemá skulinu. S dramaturgem jsme chtěli udělat škrty, ale přišli jsme na to, že v této hře nelze škrtnout, protože za dvě stránky by něco nedávalo smysl. Havel je ve struktuře toho textu absolutně důsledný. Funguje to jako orloj.“

Jak těžké je samotné ptydepe?

„Ptydepe vymyslel bratr Václava Havla, Ivan, matematik. Myslíme si, že celé Vyrozumění je napsáno v ptydepe, a že jediné lidské promluvy jsou ty pasáže ve skutečném ptydepe, kde postavy konečně řeší, co je zajímavé. Proto jsme si pod tyto pasáže vymysleli, co vlastně těmi větami říkají a tam konečně mohou projevit emoce. My sice díky těm nesmyslným slovům s bizarními kombinacemi písmen nevíme, o čem je řeč, ale vždy je na scéně někdo, přes koho to jako diváci tzv. čteme. Herci ptydepe umí perfektně a skutečně v něm konverzují.“

Vyrozumění je další z řady českých her bez hrdinů – je to naše specifikum tihle ti antihrdinové, kteří se s osudem nervou, ale snaží se s ním nějak „vypéct“?

„Kdysi dělali Vyrozumění ve Spojených státech a scénografie vypadala tak, že nad scénou viselo obrovské vše ohrožující razítko. Václavu Havlovi se to samozřejmě vůbec nezamlouvalo. Ale Marta Roszkopfová mi vnukla myšlenku, že Američani by jen z těch textů možná nepochopili, o jakou hrůzu se ve hře jedná, protože s tím nemají osobní zkušenost. Češi tomu budou rozumět absolutně a pudově, strach mají totiž skoro vrozený. Všechny postavy hry mají strach, jenže udělat něco pro změnu se bojí, a ani je nenapadne, že by mohl existovat i jiný život, než který právě zažívají. Žijí v hermeticky uzavřeném prostoru, kterého se bojí a nebojují s ním. Když si kdysi obrozenci vymysleli, že praotec Čech přišel do Čech farmařit, tak vykastovali naše dějiny. Škoda, historie byla jistě dramatická, ale udělali jsme z ní bezzubý zemědělský mýtus. Chybí nám ozbrojený hrdina. Tedy - pár jich dle legendy máme, ale žijí spolu ve skále a že prý vylezou, až bude nejhůř. A navíc vedení nebojeschopným Václavem...“

Václav Havel do programu vídeňského uvedení Vyrozumění napsal, že by si přál, aby tato hra přestala konečně v Československu platit – to bylo v 80. letech... Myslíš, že se tak někdy skutečně stane? Obzvláště teď, těsně před volbami?

„Ta hra nemůže přestat platit, dokud budeme, jací jsme. Ta hra se odehrává v takovém tísnivém dusnu. A Češi v něm žijí velmi dlouho. Proto vždy před volbami tolik fungují slogany s tématem ‘Změna’. Ale sami se změnit neumíme. S každou změnou chceme uhájit dobyté pozice a to je především právo plnit si malé sny našich malých životů. Chybí nám nadhled, který třeba u Britů a Němců zrál staletí. Jakoby nám chyběl nějaký altruistický gen, díky kterému by pro nás pojmy jako národ, Evropa, rodina, generace, budoucnost neměly pouze abstraktní význam.“

Na závěr rozhovorů se ptávám, proč by diváci měli na tu kterou inscenaci přijít. Dnes ale zní otázka jinak - kdo by na Vyrozumění určitě chodit neměl?

„Samozřejmě zvu všechny, ale asi by neměli chodit diskutéři z Novinek.cz, kteří by měli pocit, že je zde namísto vykřikovat něco o sluníčkářích, protože nic tzv. havlistického se ve Vyrozumění neodehrává.“

Ptala se Alice Taussiková

Jeviště Arény mi přijde větší, než se mi kdy zdálo
Rozhovor s hercem Vojtěchem Lipinou

Víš, že je v České republice hned několik obcí jménem Lipina?

„Vím, třeba za Olomoucí u Štemberka. Jednou mi tam cestou na představení do kulturního domu v Lichnově, kde bydlí děda Lipina, chyclo auto. Baterka. Zastavil jsem tam, abych se vyfotil s tou cedulí, co značí začátek obce 'Lipina' a už nenastartoval. Dobří lidé v Lipině měli startovací kabely, čímž Lipinu zachránili a Lipina úspěšně dojel na místo určení. Ano, v Lipině jsou dobří lidé. Mám to jméno rád. I ten strom. Jednu lípu zasadil můj praděd Mořic v Porubě na Urxově 2, kde teď bydlím. Někdy v padesátých letech. Je to dnes úctyhodná lípa.“

Na konci loňské sezóny ses objevil ve Smíření, se začátkem téhle sezóny tě čekala řada záskokových zkoušek, kterými jsi přebíral hned několik rolí za Alberta Čubu. Už je máš všechny za sebou? A budou ty postavy ve tvém podání jiné?

„Ano, mám to za sebou. Byl to úkol nelehký. Stálo mě to spoustu cigaret. Nejlépe se učilo na zahradě na schodech, v restauraci u Eliáše a u Veličků na louce. Snažil jsem se hrát role tak, jak je hrál Albert. Protože je hrál dobře. U záskokových zkoušek není moc prostoru pro vlastní tvorbu. Když už je to jednou hotový tvar, který funguje. Kolegyně Dana Fialková mi kdysi řekla, že když dva dělají totéž, není to nikdy totéž. Toho se držím a беру od druhých, co se dá. Musím dodat, že jsem rád, že si v inscenacích Něco za něco a Slyšení můžu zahrát. Jsou skvělé.“

Bylo něco, co tě u záskoků zaskočilo?

„Ne. Jediné, co mě občas zaskočí, jsem já sám. Když jsem třeba nervózní, nebo mám mikro okno. Tak to mě občas zaskočí. Ale to se u záskoků stává. Ve Slyšení mi taky pomáhá rekvizita v podobě bločku, deníku Hanse Franka. Dá se tam leccos napsat, takový tahák do kapsy. Je to malý bloček velkého významu. Taková psychická podpora. A mám super kostým, takže dobrý.“

Jaké to je, vstoupit jako už zformovaný herec do nového souboru, navíc do souboru, který je hodně sehraný a právě v té sehranosti je jeho síla? Dá se rychle herecky zapadnout do takového kolektivu?

„Je to určitá zodpovědnost. Jako v každém novém prostředí se člověk musí trochu rozkoukat. Zabydlet se, zvyknout si na jiný prostor. Ale je to pro mne velmi osvěžující. Změna prostředí, já jsem to potřeboval. Všechny kolegy jsem znal už z dřívějšíka. Takže jsem vlastně věděl, do čeho asi jdu. Jestli to byla výhoda nebo ne, to nevím. Ale jsem tady rád. Opravdu.“

V čem vidíš hlavní odlišnost mezi divadly, kde jsi doposud působil a Arénou?

„To se nadá jen tak snadno říct. Takřka ve všem. Jiný svět.“

Než jsi přišel do Arény, byl jsi rok v Šumperku a sedm let v Olomouci, tedy v mnohem větších divadlech. Nechybí ti na jevišti v Aréně životní prostor?

„Jeviště samo o sobě je životním prostorem. Já se snažím ho takto vnímat. V Aréně je mnohem méně rušivých elementů v rámci celé divadelní budovy, je tady vše mnohem koncentrovanější, energie se intenzivně soustřeďuje na jednom místě. V Aréně je vše kolem osekane na dřevě, jen na to, co divadlo skutečně potřebuje. Paradoxně mi jeviště Arény přijde vlastně větší, než se mi kdy zdálo. V podstatě je jeviště velké tak, jako věci, které se na něm dějí. Záleží na hustotě atmosféry. Takový bílý trpaslík, hvězda velikosti skleněné kuličky nabytá nevyčísitelným množstvím energie, která chce vybuchnout.“

S Arénou už ale jednu zkušenost máš...

„Před devíti lety jsem v Aréně dostal svou první hostovačku, ve které jsem měl text. Bylo to peklo. Zkoušeli jsme Procitnutí jara, které režíroval Michal Lang, brutální detailista s absolutním sluchem. Takže slyší všechno. Bylo to náročné. Myslím, že to byla velmi vydařená inscenace a pro mě skvělá zkušenost. S plusy i mínusy. Rád na to vzpomínám, i když jsem se na zkouškách klepal jako osika. Byl jsem hodně nervózní. Ale dělal jsem to tak, jak nejlépe jsem tenkrát uměl. Takže dobrý. Za všechno může ta laTinská kompozice!!! To je věta z té hry.“

Při pročítání tvého životopisu mě zaujalo, že ses sportovně věnoval tanci, přesněji standardu a latině. Ještě tančíš?

„Tak, trsnu si občas. Společenským tancům jsem se věnoval do mých šestnácti let. A celkem úspěšně. Rád na to dnes s úsměvem vzpomínám, ty nagelované vlasy a tak. Soutěže, soustředění, první cíga, pivka, holky, super. Pak jsem studoval obor tanec na JKO. Byla to jediná schůdná varianta jak se dostat k maturitě, protože na gymnáziu jsem skončil v půlce sedmé třídy s nedostatečnou z matematiky, chemie, fyziky, biologie a výpočetní techniky (všechny tyto vědy mě dnes fascinují, ale jsem schopen je vnímat spíše abstraktně). Nicméně obor tanec jsem také nedokončil, protože jsem začal studovat obor hudebně dramatický. Všechno se to tak hezky vzájemně doplnilo. Jsem šťastný, že jsem se tanci věnoval. Byla to krásná doba. Dnes jsem rád, že dělám to, co dělám. Když jsi v tísní, řekni to písni.“

Za chvíli budeš mít svou třetí regulérní premiéru v Aréně, Vyrozumění. Jaké je setkání s dramatikou Václava Havla?

„Náročné. Text je náročný, ale skvělý. Trochu děsivý. Od doby co hru zkoušíme, mě baví chodit platit pokuty. Jednu pokutu se snažím vyřídit už přes měsíc. Za parkování! Byl jsem na pěti různých místech a vždycky mě pošlou jinam. A vůbec mě to nerozčiluje. Vždycky si řeknu Gotroch a jdu dál. Prostě nutuput. Je to pro mě celkem povznášející. Byzugat rop juge ryrak!“

Hraješ postavu s povoláním ptydomet – co to znamená?

„Ptydomet Jan Kunc je odborník na ptydepe, tedy na nový, umělý jazyk. Uděluje povolení k překladům, ke kterým potřebuje osobně evidenční materiály, ale ty nemá, takže ta povolení dávat nemůže. Rád jí, pije a kouří a mluví o ptydepe.“

Tvá postava v ptydepe hovoří - jak těžké bylo se slova z ptydepe naučit?

„Dobré je, když si člověk pod ptydepe vymyslí nějakou skutečnou větu, která mu pomůže si text zapamatovat.“

Můžeš prozradit, jaké věty tam máš dosazený?

„Nuzapom. Rachaj gun!“

Ptala se Alice Taussiková